

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Комисия за енергийно
и водно регулиране

[TLP- AMBER]

Ниво 2

ПРОТОКОЛ

№ 170

София, 29.05.2023 година

Днес, 29.05.2023 г. от 09:30 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в пълен състав, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха М. Димитров - директор на дирекция „Природен газ“ и експерти на КЕВР.

Председателят установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад с вх. № Е-ДК-686 от 26.05.2023 г. и проект на решение относно заявление за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2023 – 30.09.2024 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Работна група: Милен Димитров, Елена Маринова, Ремзия Тахир, Грета Дечева,
Михаела Андреева, Любослава Джоргова,
Теодор Хиков, Рада Башлиева

По т.1. Комисията разгледа доклад с вх. № Е-ДК-686 от 26.05.2023 г. и проект на решение относно **заявление за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2023 – 30.09.2024 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД.**

Административното производство е образувано въз основа на постъпило в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) заявление с вх. № Е-15-45-10 от 02.03.2023 г. за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2023 – 30.09.2024 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД. Със Заповед № 3-Е-98 от 08.03.2023 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да извърши анализ на подаденото заявление. След извършена проверка на заявлението и приложенията към

него, с писмо с изх. № Е-15-45-10 от 23.03.2023 г. е изискано от „Булгартрансгаз“ ЕАД да представи: анализ на резултатите от прилагане на множителите, сезонните коефициенти и отстъпките за определяне на цените за достъп на краткосрочни капацитетни продукти за отчетната газова година 2021/2022 и за отчетно-прогнозната газова година 2022/2023, както и обосновка на предложеното изменение на размера на сезонните коефициенти, в т.ч. за тримесечни продукти, месечни, дневни продукти и продукти в рамките на деня. С писмо с вх. № Е-15-45-10 от 03.04.2023 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е представило изисканата информация.

Въз основа на анализ на фактите и обстоятелствата, съдържащи се в документите по административната преписка, се установи следното:

Съгласно чл. 18а, ал. 1 от Методиката за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД (Методиката, обн., ДВ, бр. 72 от 29.08.2014 г., изм. и доп. ДВ. бр.79 от 8 септември 2020 г.) за всеки ценови период в срок до 1 март, операторът внася в Комисията предложение за: входни и изходни точки/зони, за които се определят цените за достъп и пренос; коефициенти за определяне на цените за достъп за резервиране на краткосрочни капацитетни продукти на база на цената за референтен твърд капацитет; сезонни множители за определяне на цените за резервиране на краткосрочни капацитетни продукти; отстъпка при образуване на цени за достъп за резервиране на прекъсваеми капацитетни продукти; отстъпка при определяне на цени за достъп за входни/изходни точки към/от съоръжения за съхранение на природен газ; отстъпка при образуване на цени за достъп за входни точки от съоръжения за втечен природен газ (ВПГ) и за входни точки от и изходни точки към инфраструктура, разработена с цел преодоляване на изолацията на държави-членки по отношение на техните преносни системи. Комисията приема решение за одобряване на отстъпките, множителите и сезонните коефициенти след провеждане на консултация по реда на чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ (Регламент (ЕС) 2017/460, Регламента) – чл. 18а, ал. 2 от Методиката.

Съгласно чл. 28, пар. 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 националният регулаторен орган провежда консултация с националните регулаторни органи на всички директно свързани държави членки и със съответните заинтересовани страни относно следното: стойностите на множителите; ако е приложимо, стойностите на сезонните коефициенти и изчисленията, посочени в член 15; размерите на отстъпките, посочени в член 9, параграф 2 и член 16.

След края на консултацията се взема мотивирано решение относно горепосочените аспекти. Всеки национален регулаторен орган взема предвид позициите на националните регулаторни органи на директно свързаните държави членки.

Съгласно чл. 28, пар. 2 от Регламент (ЕС) 2017/460 последващите консултации се провеждат всеки тарифен период, считано от датата на решението, посочено в параграф 1. След всяка консултация и по реда на член 32, буква а), националният регулаторен орган взема мотивирано решение относно аспектите, посочени в параграф 1.

Разпоредбата на чл. 28, пар. 3 от Регламент (ЕС) 2017/460 предвижда при вземането на решението, посочено в параграфи 1 и 2, националният регулаторен орган да взема предвид получените отговорите от консултацията и следните аспекти:

а) за множителите - баланс между улесняването на търговията с газ в краткосрочен план и осигуряването на дългосрочни сигнали за ефективни инвестиции в преносната система; въздействието върху приходите от услуги за пренос и тяхното събиране; необходимостта да се избягва кръстосано субсидиране между ползватели на мрежата и да се подобри отразимостта на разходите във връзка с минималните цени; ситуации на физическо и договорно претоварване; въздействието върху трансграничните потоци;

б) за сезонните коефициенти: въздействието върху улесняването на икономичното и ефективно използване на инфраструктурата; необходимостта да се подобри отразимостта на разходите във връзка с минималните цени.

Предвид горното, „Булгартрансгаз“ ЕАД със заявление с вх. № Е-15-45-10 от 02.03.2023 г. е предложило за утвърждаване ценообразуващи параметри за периода 01.10.2023 – 30.09.2024 г., както следва: множители и сезонни коефициенти (сезонни множители) за определяне на цените за достъп на краткосрочни капацитетни продукти, коефициент за определяне на цената за превишен капацитет, коефициент (отстъпка) за определяне на цените за достъп на входни и изходни точки от/към съоръжения за съхранение на природен газ и отстъпки при възникване на прекъсване. В тази връзка, „Булгартрансгаз“ ЕАД е предложило за утвърждаване и входните и изходни точки/зони от газопреносната система, за които следва да се определят цените за достъп и пренос.

Дружеството е представило решение на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД по Протокол УС № 689 от 23.02.2023 г., т. 8.1., 8.2. и 8.3., за приемане проект на заявление за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2023 – 30.09.2024 г.; за възлагане на изпълнителния директор на дружеството да внесе проекта на заявление за одобрение от Надзорния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД и за възлагане на изпълнителния директор на „Булгартрансгаз“ ЕАД, след получаване на одобрение от Надзорния съвет да внесе проекта на заявление за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2023 – 30.09.2024 г. в КЕВР. Представено е и решение на Надзорния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД по Протокол НС № 7 от 28.02.2023 г., т. 1.1., за одобряване на решението на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД, с което се утвърждава проекта на заявление.

I. Множители, сезонни коефициенти и отстъпки

1. Множители за определяне на цените за достъп за краткосрочни капацитетни продукти

Съгласно дефиницията в чл. 3, т. 16 от Регламент (ЕС) 2017/460 „множител“ означава коефициентът, по който се умножава съответната част на референтната цена с цел да се изчисли минималната цена за негодишен стандартен продукт за капацитет.

„Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че е определило стойността на множителите при отчитане баланса между ефективното използване на газопреносната система и събираемостта на приходите от оператора. Посочва се също, че ниските стойности на множителите стимулират мрежовите ползватели да резервират краткосрочни продукти, изглаждайки профила си на резервиране на капацитет, докато високите стойности на множителите стимулират резервирането на дългосрочни продукти (продукти с продължителност една и повече от една година).

„Булгартрансгаз“ ЕАД е предложило прилагане на единни множители, както за точките на междусистемно свързване, така и за всички останали точки, предвид сложността на преносната система в България, както и необходимостта да се гарантира недискриминационен достъп и елиминиране на кръстосаното субсидиране.

Предвид изложеното, дружеството предлага за утвърждаване следните стойности на множители за определяне на цените на негодишните стандартни продукти за капацитет, приложими за периода 01.10.2023 – 30.09.2024 г.:

За тримесечни капацитетни продукти: 1,3;

За месечни капацитетни продукти: 1,4;

За дневен капацитетен продукт: 2;

За капацитетни продукти „в рамките на деня“: 2,5.

Стойностите на предложените от газопреносния оператор множители за определяне на цените за достъп за краткосрочни капацитетни продукти остават без промяна спрямо тарифен период 2022/2023 газова година.

Съгласно чл. 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 стойностите на

множителите трябва да попадат в следните интервали: за месечните и тримесечните стандартни продукти за капацитет, стойността на съответния множител трябва да бъде не по-малка от 1 и не по-голяма от 1,5; за дневните стандартни продукти за капацитет и за стандартните продукти за капацитет „в рамките на деня“ стойността на съответния множител трябва да бъде не по-малка от 1 и не по-голяма от 3. В надлежно обосновани случаи съответните множители могат да имат стойности по-малки от 1, но по-големи от 0, или съответно стойности по-големи от 3.

В допълнение, „Булгартрансгаз“ ЕАД е представило данни за прилаганите стойности на множителите в някои европейски страни, както следва:

Таблица № 1

Множители	Ирландия	Румъния	Гърция	Хърватия	Словакия	Словения	Португалия
Тримесечен	1,35	1,21	1,38	1,20	1,50	1,40	1,30
Месечен	1,50	1,40	1,48	1,30	1,50	1,45	1,50
Дневен	2,78	2,80	2,97	2,50	2,99	2,75	2,00
В рамките на деня	2,78	2,80	2,97	2,50	2,99	2,80	2,20

С оглед изложеното, предложените от „Булгартрансгаз“ ЕАД множители за газова година 2023/2024 са в интервалите, посочени в чл. 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 и осигуряват постигане на целите Регламента.

2. Сезонни коефициенти (сезонни множители)

По смисъла на определението по чл. 3, т. 21 от Регламент (ЕС) 2017/460, „сезонен коефициент“ е коефициентът, отразяващ сезонността на потоците природен газ в рамките на годината, който може да се използва в комбинация със съответния множител.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е предложило прилагане на единни сезонни коефициенти, както за точките на междусистемно свързване, така и за всички останали точки, предвид сложността на преносната система в България, както и необходимостта да се гарантира недискриминационен достъп и елиминиране на кръстосаното субсидиране.

„Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че прилагането на сезонни коефициенти цели да стимулира мрежовите ползватели да използват газопреносната система през слабо натоварения сезон (лято), осигурявайки ефективно използване на преносната система. Дружеството отбелязва, че по този начин се намалява риска от претоварване на газопреносната система в условията на засилено търсене на природен газ, с което се избягват допълнителни инвестиции за увеличаване на междусистемния капацитет.

Разпоредбите на чл. 15, пар. 2 - 5 от Регламент (ЕС) 2017/460 регламентират начина на изчисляване на сезонните коефициенти за дневни, в рамките на деня, месечни и тримесечни стандартни продукти за гарантиран капацитет.

След анализ на данните от електронния модел, представен от „Булгартрансгаз“ ЕАД, се установи, че предложените сезонни коефициенти са изчислени въз основа на сумарните средномесечни прогнозни количества природен газ на входни и изходни точки на газопреносната система за газова година 2023/2024 и по правилата на чл. 15 от Регламент 2017/460.

Прогнозните средномесечни количества природен газ за пренос за газова година 2023/2024 са представени в Таблица № 2:

Таблица № 2

Месец	Прогнозни количества природен газ (GWh)
октомври 2023 г.	9584
ноември 2023 г.	11 097
декември 2023 г.	14 133
януари 2024 г.	15 502

февруари 2024 г.	14 035
март 2024 г.	10 990
април 2024 г.	10 185
май 2024 г.	8667
юни 2024 г.	6124
юли 2024 г.	6256
август 2024 г.	5512
септември 2024 г.	7368

На база на данните от таблица № 2, „Булгартрансгаз“ ЕАД е изчислило коефициент на използване съгласно чл. 15, пар. 3, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2017/460 за всеки месец. Получените стойности по буква „в“ са умножени по 12 съгласно чл. 15, пар. 3, буква „г“ от Регламент (ЕС) 2017/460.

Съгласно чл. 15, пар. 3, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2017/460 първоначалните стойности на съответните сезонни коефициенти се изчисляват чрез качване на всяка една от получените по буква „г“ стойности на една и съща степен, която е не по-малка от 0 и не по-голяма от 2, като „Булгартрансгаз“ ЕАД е използвало степен 1.

Заявителят е изчислил произведението на стойностите, получени по буква „д“, с множителя съответно за месечни, дневни и в рамките на деня стандартни продукти за капацитет. Изчислени са средноаритметични стойности на тези произведения съгласно чл. 15, пар. 3, буква „е“ от Регламент (ЕС) 2017/460.

Съгласно чл. 15, пар. 3, буква „ж“ от Регламент (ЕС) 2017/460 получената по буква „е“ стойност, се сравнява с интервала, посочен в член 13, пар. 1, както следва:

- i) ако тази стойност е в рамките на този интервал, то стойностите на сезонните коефициенти трябва да са равни на съответните стойности, получени по буква „д“;
- ii) ако тази стойност е извън този интервал, тогава се прилага буква „з“.

Изчислените от „Булгартрансгаз“ ЕАД средноаритметични стойности по буква „е“ са в интервалите, регламентирани в член 13, пар. 1 от Регламент (ЕС) 2017/460. В конкретния случай, стойностите на сезонните коефициенти са равни на стойностите, получени по буква „д“ - първоначалните стойности на съответните сезонни коефициенти.

Сезонните коефициенти за месечни, дневни и в рамките на деня стандартни продукти за капацитет са изчислени от „Булгартрансгаз“ ЕАД в съответствие с чл. 15, пар. 3 и 4 от Регламент (ЕС) 2017/460.

За тримесечните стандартни продукти за гарантиран капацитет „Булгартрансгаз“ ЕАД е изчислило, на основание чл. 15, пар. 5, буква „а“ от Регламент (ЕС) 2017/460, средноаритметичната стойност на съответните сезонни коефициенти, приложими за съответните три месеца. Получената средноаритметичната стойност се умножава с множителя за тримесечните стандартни продукти за капацитет, като на получените произведения се изчислява средноаритметичната стойност, която се съпоставя с интервала, регламентиран в член 13, пар. 1, буква „а“ от Регламент (ЕС) 2017/460. Средноаритметичната стойност попада в интервала на цитирания член от Регламента, като в този случай стойностите на сезонните коефициенти за тримесечните стандартни продукти за гарантиран капацитет са равни на стойностите, получени по чл. 15, пар. 5, буква „а“ от Регламент (ЕС) 2017/460.

Сезонните коефициенти за тримесечните стандартни продукти за гарантиран капацитет са изчислени от „Булгартрансгаз“ ЕАД в съответствие с чл. 15, пар. 5 от Регламент (ЕС) 2017/460.

Изчислените от „Булгартрансгаз“ ЕАД и предложени за утвърждаване сезонни коефициенти (сезонни множители) за определяне на цените за негодишните стандартни продукти за гарантиран капацитет за периода 01.10.2023 – 30.09.2024 г., са както следва:

За месечни, дневни и продукти „в рамките на деня“

За м. октомври 2023 г. – коефициент със стойност 0,96;

За м. ноември 2023 г. – коефициент със стойност 1,11;
 За м. декември 2023 г. – коефициент със стойност 1,42;
 За м. януари 2024 г. – коефициент със стойност 1,56;
 За м. февруари 2024 г. – коефициент със стойност 1,41;
 За м. март 2024 г. – коефициент със стойност 1,10;
 За м. април 2024 г. – коефициент със стойност 1,02;
 За м. май 2024 г. – коефициент със стойност 0,87;
 За м. юни 2024 г. – коефициент със стойност 0,62;
 За м. юли 2024 г. – коефициент със стойност 0,63;
 За м. август 2024 г. – коефициент със стойност 0,55;
 За м. септември 2024 г. – коефициент със стойност 0,74.

За тримесечни продукти

За IV тримесечие 2023 г. от 1 октомври до 31 декември – коефициент със стойност 1,16;

За I тримесечие 2024 г. от 1 януари до 31 март – коефициент със стойност 1,36;

За II тримесечие 2024 г. от 1 април до 30 юни – коефициент със стойност 0,84;

За III тримесечие 2024 г. от 1 юли до 30 септември – коефициент със стойност 0,64.

Съгласно чл. 13, пар. 2 от Регламент 2017/460 когато се използват сезонни коефициенти, средноаритметичната за газогодината стойност от производението на множителя, приложим за съответния стандартен продукт за капацитет, и съответните сезонни коефициенти, трябва да е в същия интервал като този за стойностите на съответните множители, посочени в параграф 1, които са както следва: за месечните и тримесечните стандартни продукти за капацитет, стойността на съответния множител трябва да бъде не по-малка от 1 и не по-голяма от 1,5; за дневните стандартни продукти за капацитет и за стандартните продукти за капацитет „в рамките на деня“ стойността на съответния множител трябва да бъде не по-малка от 1 и не по-голяма от 3. В надлежно обосновани случаи съответните множители могат да имат стойности по-малки от 1, но по-големи от 0, или съответно стойности по-големи от 3.

Средноаритметичната стойност от произведенията на предложените от „Булгартрансгаз“ ЕАД множители, приложими за съответния стандартен продукт за капацитет, и съответните сезонни коефициенти са, както следва:

Таблица № 3

Месец	Капацитетни продукти			
	Тримесечни	Месечни	Дневни	В рамките на деня
октомври 2023 г.	1,508	1,344	1,920	2,400
ноември 2023 г.		1,554	2,220	2,775
декември 2023 г.		1,988	2,840	3,550
януари 2024 г.	1,768	2,184	3,120	3,900
февруари 2024 г.		1,974	2,820	3,525
март 2024 г.		1,540	2,200	2,750
април 2024 г.	1,092	1,428	2,040	2,550
май 2024 г.		1,218	1,740	2,175
юни 2024 г.		0,868	1,240	1,550
юли 2024 г.	0,832	0,882	1,260	1,575
август 2024 г.		0,770	1,100	1,375
септември 2024 г.		1,036	1,480	1,850
Средна стойност	1,30	1,40	2,00	2,50

Средноаритметичната стойност от произведенията на предложените от „Булгартрансгаз“ ЕАД множители, приложими за съответния стандартен продукт за капацитет, и съответните сезонни коефициенти за газова година 2023/2024 са в интервалите, посочени в чл. 13, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/460 и осигуряват

постигане на целите Регламента.

3. Отстъпки при изчисляване на минималните цени на стандартните продукти за прекъсваем капацитет

Начинът на изчисляване на отстъпките е регламентиран в чл. 16 от Регламент (ЕС) 2017/460. Съгласно чл. 16, параграф 1 от Регламента минималните цени на стандартните продукти за прекъсваем капацитет се изчисляват чрез умножаване на минималните цени на съответните стандартни продукти за гарантиран капацитет, изчислени съгласно чл. 14 или чл. 15, в зависимост от случая, по разликата между 100% и размера на предварителната отстъпка, изчислена в съответствие с параграфи 2 и 3 на чл. 16 от Регламент (ЕС) 2017/460. Според чл. 16, параграф 4 от Регламента, като алтернатива на прилагането на предварителни отстъпки в съответствие с параграф 1, националният регулаторен орган може да реши да прилага последваща отстъпка, при която ползвателите на мрежата биват компенсирани след понесените действителни прекъсвания. Такава последваща отстъпка може да се използва само в точките на междусистемно свързване, в които не е имало прекъсване на капацитета поради физическо претоварване през предходната газова година. Последващата компенсация, плащана за всеки ден, в който е настъпило прекъсване, е равна на минималната цена за дневни стандартни продукти за гарантиран капацитет, умножена по три.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е посочило, че липсват исторически данни, необходими за изчисляване на вероятността от прекъсване, също така не е предвидило прекъсвания в точките на междусистемно свързване и в индикативния сценарий за газова година 2023/2024. В тази връзка дружеството предлага за газова година 2023/2024 да се прилага последваща отстъпка на база реално измерена продължителност на прекъсването (ex-post отстъпка), начислена върху реално прекъснатия капацитет в съответствие с формулата:

$$D = 3 * Ц_{дп} * C * t,$$

където

D – отстъпка, лв.;

Ц_{дп} – цена за дневен капацитетен продукт, лв./kWh/d;

C – действително прекъснат капацитет, kWh/h;

t – време за прекъсване, h.

Компенсирането на ползвателите с тази отстъпка се извършва при определяне на месечните начисления за дължими суми по преноса на природен газ, извършвани след приключване на отчетния месец.

Предложената от „Булгартрансгаз“ ЕАД формула за изчисление на последващата отстъпка за прекъсваем капацитет съответства на регламентирания в чл. 16, параграф 4 от Регламента начин на определяне.

4. Отстъпка за определяне на цени за достъп на входни и изходни точки от/към съоръжения за съхранение на природен газ.

Съгласно чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 за капацитетно базираните тарифи за пренос във входни точки от съоръжения за съхранение и изходни точки към съоръжения за съхранение се прилага отстъпка от поне 50%, освен ако (и в степената, в която) дадено съоръжение за съхранение, което е свързано към повече от една преносна или разпределителна мрежа, се използва като конкурентна алтернатива на точка на междусистемно свързване.

С Регламент (ЕС) 2022/1032 на Европейския парламент и на Съвета от 29 юни 2022 година за изменение на регламенти (ЕС) 2017/1938 и (ЕО) № 715/2009 (Регламент ЕС 2022/1032) във връзка със съхранението на газ се предвижда възможност националните регулаторни органи да прилагат отстъпка в размер до 100% за тарифите за пренос и разпределение, основани на капацитета, към входните точки от и изходните точки към подземните съоръжения за съхранение на газ и съоръженията за ВПГ, освен ако и в степената, в която такова съоръжение, което е свързано към повече от една преносна или

разпределителна мрежа, се използва като конкурентна алтернатива на точка за междусистемно свързване.

На територията на Р България има само едно газово хранилище – подземно газово хранилище (ПГХ) „Чирен“, чийто оператор е „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Предвид значението на съоръженията за съхранение на природен газ за сигурността на доставките, изглаждането на сезонните неравномерности на потреблението на природен газ, сигурността на газопреносната система, както и изискванията на европейското законодателство за използването на отстъпка от тарифите за достъп на входни и изходни точки в/от съоръженията за съхранение, „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага да се прилага отстъпка от 100% от изчислените разходно ориентирани тарифи, за съоръжение за съхранение на природен газ, свързано към газопреносната система, собственост на дружеството.

II. Входни и изходни точки/зони, за които се определят цените за достъп и пренос

В изпълнение на чл. 18а, ал. 1, т. 1 от Методиката „Булгартрансгаз“ ЕАД е предложило за утвърждаване входни и изходни точки/зони, принадлежащи на газопреносната система, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 01.10.2023 – 30.09.2024 г., за които следва да се определят цени за достъп и пренос, както следва:

Входно/Изходна точка „Негру Вода/Кардам“ – част от газопреносната система, съвпада с агрегираната точка между входно-изходните точки „Негру Вода 1/Кардам“ с EIC 21Z000000000159I и „Негру Вода 2, 3/Кардам“ с EIC 21Z000000000160X;

Входна зона „Местен добив“ – част от газопреносната система, обединяваща всички входни точки, свързани с добивни предприятия на територията на Република България;

Изходна зона „България“ – част от газопреносната система, обединяваща всички изходни точки на газопреносната система към газоразпределителни мрежи и клиенти на природен газ на територията на Република България, съвпада с агрегираната зона „Агрегирани изходи България“ с EIC 58Y-BG-AGGR-EXT4;

Входно/Изходна точка „ГИС Чирен“ – част от газопреносната система, съвпада с входно/изходна точка „ГИС Чирен“ с EIC 21Z000000000349D;

Входно/Изходна точка „Кулата/Сидирокастро“ – част от газопреносната система, съвпада с входно/изходна точка „Кулата/Сидирокастро“ с EIC 21Z000000000020C;

Изходна точка „Кюстендил/Жидилово“ – част от газопреносната система, съвпада с изходна точка „Кюстендил/Жидилово“ с EIC 21Z000000000137S;

Входно/Изходна точка „Русе/Гюргево“ – част от газопреносната система, съвпада с входно/изходна точка „Русе/Гюргево“ с EIC 21Z0000000002798;

Входно/Изходна точка „Странджа/Малкочлар“ – част от газопреносната система, съвпада с агрегираната точка между „Странджа 2/Малкочлар“ с EIC 58Z-00000015-S2M и „Странджа/Малкочлар“ с EIC 21Z000000000157M;

Входно/Изходна точка „Киреево/Зайчар“ – част от газопреносната система, съвпада с входно/изходна точка „Киреево/Зайчар“ с EIC 58Z-000000007-KZ;

Входно/изходна точка „Стара Загора“ – точка на междусистемно свързване на интерконектор Гърция – България (IGB) с газопреносната система, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, съвпада с входно/изходна точка „Стара Загора“ с EIC 58Z-IP-00034-SKZ;

Входно/изходна точка „Калотина/Димитровград“ – точка на свързване на интерконектора България – Сърбия с газопреносната система, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, съвпада с входно/изходна точка „Калотина/Димитровград“ с EIC 58Z-IP-000000012-KD.

Горните входни и изходни точки/зони, с изключение на Входна зона „Местен

добив“, са включени в списъка с важни точки от газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД, одобрен с Решение № ВТ-1 от 30.09.2022 г. на КЕВР.

III. Коефициент за определяне на цената за превишен капацитет

Превишен заявен капацитет възниква, когато дневното разпределено количество природен газ на ползвател на газопреносната система на входни и изходни точки превишава резервираните капацитети от ползвателя за съответните входни и изходни точки. Превишаването на резервираните капацитети може да доведе до съществени проблеми в газопреносната система като претоварване в отделни точки, излизане от технологичен режим на управление, както и срив в системата. От друга страна, превишаването на резервирания капацитет може да доведе до допълнителни разходи за оператора във връзка със смяната на предварително дефинирания на база на резервацията технологичен режим на преносната система. Превишен капацитет се определя за конкретна точка от газопреносната система за всеки газов ден, като размерността му е в MWh/ден. За определяне на цената за превишен капацитет коефициентът се прилага към цената на референтния твърд капацитет за съответната точка преизчислена на дневна база.

В тази връзка, „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага за утвърждаване стойност на коефициента за определяне на цената за превишен капацитет в размер на 4,00 независимо от портфолиото на резервирани продукти за предоставяне на капацитет, която се запазва без промяна спрямо утвърдената с Решение № М-1 от 01.06.2022 г. на КЕВР.

Изказвания по т.1.:

Докладва М. Димитров. В Комисията е получено заявление от „Булгартрансгаз“ ЕАД за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2023 – 30.09.2024 г. М. Димитров уточни, че това е газова година 2023 – 2024 г., която предстои. „Булгартрансгаз“ ЕАД е предложило за утвърждаване ценообразуващи параметри, както следва: множители и сезонни коефициенти за определяне на цените за достъп на краткосрочни капацитетни продукти; коефициент за определяне на цената за превишен капацитет; коефициент отстъпка за определяне цените на достъп на входни/изходни точки от и към съоръжения за съхранение на природен газ (това са цените към подземно газово хранилище „Чирен“) и отстъпки при възникване на прекъсване. „Булгартрансгаз“ ЕАД е предложило за утвърждаване и входни/изходни точки от газопреносната система, за които следва да се определят цените за достъп и пренос, като това е на основание на Методиката за определяне на цени за достъп и пренос. „Множител“, по смисъла на Регламент (ЕС) 2017/460, означава коефициент, по който се умножава съответната част на референтната цена, с цел изчисляване на минималната цена за негодишен стандартен продукт. Дружеството предлага за утвърждаване следните стойности на множители за определяне на цените за негодишните стандартни продукти за капацитет, приложими за газова година 2023 –2024 г., както следва на основание на Регламент (ЕС) 2017/460:

- За тримесечни капацитетни продукти: 1,3 – стойност на множители;
- За месечни капацитетни продукти: 1,4;
- За дневен капацитетен продукт: стойност на множителя 2;
- За капацитетни продукти „в рамките на деня“: стойност на множителя 2,5.

Стойностите на предложените от „Булгартрансгаз“ ЕАД множители за определяне на цените за достъп за краткосрочни продукти остават без промяна спрямо предходната газова година 2022/2023 година.

Съгласно чл. 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 стойностите на множителите попадат в следните интервали: за месечни продукти, дневни и „в рамките на деня“ интервалът, съгласно Регламента е от 1 до 1,5, а за тримесечни капацитетни продукти, стойността на множителя е в интервал от 1 до 3.

С оглед изложеното, предложените от „Булгартрансгаз“ ЕАД множители за газова година 2023/2024 са в интервалите посочени в чл. 13, параграф 1 от Регламент (ЕС)

2017/460, като изпълняват изискванията, посочени в Регламент (ЕС) 2017/460.

Сезонните коефициенти, които са предложени за утвърждаване от „Булгартрансгаз“ ЕАД. „Сезонен коефициент“ по смисъла на определението на Регламент (ЕС) 2017/460 е коефициентът, отразяващ сезонността на потоците природен газ в рамките на годината, който може да се използва в комбинация със съответния множител.

Дружеството посочва, прилагане на сезонни коефициенти цели да стимулира мрежовите ползватели да използват газопреносната система през слабо натоварения сезон (лято), осигурявайки ефективно използване на преносната система. По този начин се намалява риска от претоварване на газопреносната система в условията на засилено търсене на природен газ, с което се избягват допълнителни инвестиции за увеличаване на междусистемния капацитет. Разпоредбите на чл. 15, пар. 2 - 5 регламентират точния начин на изчисляване на сезонните коефициенти и дефинират съответните формули за изчисление. След анализ на електронния модел, който е представен от дружеството по отношение на изчисляването на сезонни коефициенти е установено, че „Булгартрансгаз“ ЕАД изцяло е спазило алгоритъма, заложен в Регламент (ЕС) 2017/460 и съответните стойности на сезонните коефициенти отговарят на Регламент (ЕС) 2017/460. В доклада са посочени подробно стойностите на отделните сезонни коефициенти за всеки един месец - месечни, дневни продукти и „в рамките на деня“, както и за тримесечните капацитетни продукти. Подробно са посочени и стойностите на коефициентите. Регламентът също налага изискване, когато се използват множители и сезонни коефициенти средноаритметичната стойност от производението на множители, сезонният коефициент също да попада в интервала, който се дефинира от Регламент (ЕС) 2017/460. Интервалът за месечни, дневни и „в рамките на деня“ продукти, интервалите са от 1 до 1,5, а за тримесечните капацитетни продукти интервалът е в рамките на от 1 до 3. Средноаритметичната стойност от производението на множителите и коефициентите също попадат в този интервал, който се определя от Регламента.

„Булгартрансгаз“ ЕАД предлага и отстъпки при изчисляване на минималните цени на стандартните продукти за прекъсваем капацитет. Начинът за изчисляване на отстъпките е регламентиран в чл. 16 от Регламент (ЕС) 2017/460. Според чл. 16, параграф 4 от Регламента, като алтернатива на прилагането на предварителни отстъпки в съответствие с параграф 1, националният регулаторен орган може да реши да прилага последваща отстъпка, при която ползвателите на мрежата биват компенсирани след понесените действителни прекъсвания. Последващата компенсация, плащана за всеки ден, в който е настъпило прекъсване, е равна на минималната цена за дневни стандартни продукти за гарантиран капацитет, умножена по три. Именно по този начин „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага с последваща отстъпка за реално прекъснат капацитет ползвателите да бъдат компенсирани, като е предвидена формула, която отговаря на изискванията на Регламента. Към цената за капацитет се умножава по три, както се предвижда по Регламента и съответно и по времето, за което е настъпило прекъсването.

„Булгартрансгаз“ ЕАД предлага и отстъпка за определяне на цени за достъп на входни и изходни точки от/към съоръжения за съхранение на природен газ. Това са цените за подземно газово хранилище „Чирен“.

Регламент (ЕС) 2017/460 определя, че за капацитетно базираните тарифи за пренос във входни точки от съоръжения за съхранение и изходни точки към съоръжения за съхранение се прилага отстъпка от поне 50%. Отделно Регламент (ЕС) 2022/1032 предвижда възможност националните регулаторни органи да прилагат отстъпка в размер до 100% за тарифите за пренос и разпределение, към точките, в които са присъединени подземните газови хранилища. „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага отстъпка в размер на 100% от изчислените разходно ориентирани тарифи, за съоръжение за съхранение на природен газ (ПГХ „Чирен“), което е свързано към газопреносната система, собственост на дружеството. „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага за одобрение и входни/изходни точки, за

които се определят цените за достъп и пренос. Това е в изпълнение на чл. 18а, ал. 1, т. 1 от Методиката за определяне на цени за достъп и пренос на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Дружеството е предложило за утвърждаване входни/изходни точки, принадлежащи на газопреносната система за периода 01.10.2023 – 30.09.2024 г., за които следва да се определят цени за достъп и пренос, както следва:

В доклада са изброени подробно точките на междусистемно свързване, като това са:

Входно/Изходна точка „Негру Вода/Кардам“; Входна зона „Местен добив“; Изходна зона „България“; Входно/Изходна точка „ГИС Чирен“; Входно/Изходна точка „Кулата/Сидирокастро“; Изходна точка „Кюстендил/Жидилово“; Входно/Изходна точка „Русе/Гюргево“; Входно/Изходна точка „Странджа/Малкочлар“; Входно/Изходна точка „Киреево/Зайчар“; Входно/изходна точка „Стара Загора“; Входно/изходна точка „Калотина/Димитровград“.

„Булгартрансгаз“ ЕАД предлага да му бъде одобрен и коефициент при превишен капацитет. Дружеството посочва, че когато е налице превишен капацитет това е когато ползвателят е ползвал количества, които не е заявил. Ползвал е над заявените количества. Това води до объркване на технологичния процес на работа на газопреносната система и в тази връзка „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага да бъде одобрен коефициент 4,00, който да бъде прилаган, когато даден ползвател превиши резервирания си капацитет. Тази стойност на коефициента е без промяна спрямо предишната газова година, за която Комисията е одобрила същата стойност на коефициента. Процедурата по одобряване на ценообразуващи елементи, множители, коефициенти, отстъпки и входно/изходни точки предвижда обществено обсъждане на конкретните параметри, а по отношение на множителите, сезонните коефициенти и отстъпките Регламент (ЕС) 2017/460 предвижда, консултация със съседните национални регулаторни органи. Именно в тази връзка са предложенията към Комисията в диспозитива към доклада.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ, чл. 18а от Методиката за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД и чл. 43, ал. 1 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага на Комисията да обсъди и вземе следните решения:

- 1. Да приеме настоящия доклад;*
- 2. Да приеме проект на решение за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2023 – 30.09.2024 г. на „Булгартрансгаз“ ЕАД;*
- 3. Да насрочи обществено обсъждане на проекта по т. 2, като на заинтересовани лица – настоящи или бъдещи ползватели на газопреносната система да се осигури възможност за дистанционно участие;*
- 4. Да определи дата, час и място за провеждане на обществено обсъждане на проекта на решение по т. 2, които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията,*
- 5. Във връзка с публикувания проект по т. 2, да определи 14-дневен срок за предложения и становища след провеждане на общественото обсъждане;*
- 6. Да приеме документ за консултация относно множителите, сезонните коефициенти и отстъпките, които ще бъдат прилагани при определяне на тарифите за пренос за 2023/2024 газова година;*
- 7. Документът по т. 6 да бъде подложен на консултация с продължителност до 16.06.2023 г. с националните регулаторни органи на Р Гърция и Р Румъния и със съответните заинтересовани страни по реда на чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно*

хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ.

М. Димитров прочете диспозитива на проекта на решение:

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 18а от Методиката за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД във връзка с чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Р Е Ш И :

Утвърждава на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 01.10.2023 – 30.09.2024 г., както следва:

1. Множители...

М. Димитров отбеляза, че стойността на множителите е подробно изброена в проекта на решение.

И. Иванов предложи на М. Димитров да прочете само *капацитетни продукти*.

1.2. Сезонни коефициенти.

1.3. Коефициенти.

2. Входни и изходни точки, за които се определят цените за достъп и пренос.

3. Коефициент за определяне на цената за превишен капацитет – 4.

М. Димитров каза, че към преписката се съдържа и приложен проект на документ за консултация относно множителите, сезонните коефициенти и отстъпките, които ще бъдат прилагани при определяне на тарифите за пренос за 2023 – 2024 газова година, който да се консултира със съседните регулаторни органи на Гърция и на Румъния. Този документ изцяло отразява изискванията на Регламента, като са посочени конкретните стойности, които „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага по отношение на множители, сезонни коефициенти и отстъпки. Това са документите, които се съдържат към настоящата преписка и това е по представяне към Комисията на доклада и проекта на решение.

Б. Голубарев запита М. Димитрова дали има някакви оплаквания и някакви забележки през изминалата година, които са по повод направените миналата година корекции, които са направени във връзка с тежката обстановка, която се е получила.

М. Димитров отговори, че „Булгартрансгаз“ ЕАД изразяват несъгласие в представените документите с настоящото заявление с подхода, който Комисията е приложила от миналата година.

И. Иванов запита, какво е заявлението на дружеството за този година.

М. Димитров отговори, че сегашното заявление изцяло отговаря на изискванията на Регламента и сезонните коефициенти са определени по модела, който се предвижда в него. Дори в един случай се предвижда операторът да избере степен в рамките от 1 до 2, като „Булгартрансгаз“ ЕАД е избрало степен 1, което допринася за по-ниски стойности на сезонните коефициенти.

Б. Голубарев каза, че за „Булгартрансгаз“ ЕАД тази реакция е нормална, но е попитал за другите реакции.

М. Димитров каза, че не е известно да е имало други реакции.

А. Йорданов каза, че Регламент (ЕС) 2017/460 се прилага и по отношение на трети страни и допълни, че споменава това, за да подсети, че е необходимо и нарочно формално решение на Комисията Регламентът да се прилага и по отношение на трети страни, за да се официализира самият процес на хармонизиране на тарифните структури.

И. Иванов запита А. Йорданов дали иска това изрично да бъде записано в проекта на решение.

А. Йорданов отговори, че просто подсеща, че освен този Регламент има и още два Регламента, за които Комисията трябва да вземе нарочни решения да се прилагат по отношение на трети страни.

М. Димитров обясни, че това са Регламентите за балансиране, оперативна съвместимост и за капацитетите.

И. Иванов каза, че по отношение на едната входно/изходна точка иска да отбележи, че към момента тя не е активна и ще бъде активна, ако до края на годината, както има гаранции, ще бъде построен интерконекторът София – Ниш, тогава входно/изходна точка „Калотина/Димитровград“ ще бъде активна и понеже е в този годишен ценови период, затова е включена, но към момента тя е само потенциална до построяването на българската част от този газопровод.

М. Димитров потвърди казаното от И. Иванов.

И. Иванов запитва дали Димитровград е преименуван на Цариброд, но работната група явно използва това, което е от заявлението подадено от дружеството.

М. Димитров потвърди, че е използвано името от заявлението.

А. Йорданов каза, че това е наименованието на входно/изходната точка, иначе на входно/изходната табела на Димитровград са посочени и двете имена – Димитровград и Цариброд.

И. Иванов заяви, че тогава може да се използва и в този вид. И. Иванов насрочи общественото обсъждане по т. 4 по проекта на решение да се проведе на 02.06.2023 г. от 10:00 часа в зала 4 в седалището на Комисията за енергийно и водно регулиране.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ, чл. 18а от Методиката за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД и чл. 43, ал. 1 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме на Комисията да обсъди и вземе следните

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад относно заявление за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2023 – 30.09.2024 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД;
2. Приема проект на решение за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2023 – 30.09.2024 г. на „Булгартрансгаз“ ЕАД;
3. Насрочва обществено обсъждане на проекта на решение по т. 2 на 02.06.2023 г. от 10:00 ч., в зала IV в сградата на КЕВР, на което да бъдат поканени за участие заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката, като на участниците в него да се осигури възможност и за дистанционно участие;
4. Датата, часът и мястото за провеждане на обществено обсъждане на проекта на решение по т. 2 да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията;
5. Определя 14-дневен срок за предложения и становища във връзка с публикувания проект по т. 2 след провеждане на общественото обсъждане;
6. Приема документ за консултация относно множителите, сезонните коефициенти и отстъпките, които ще бъдат прилагани при определяне на тарифите за пренос за 2023/2024 газова година;

7. Документът по т. 6 да бъде подложен на консултация с продължителност до 16.06.2023 г. с националните регулаторни органи на Р Гърция и Р Румъния и със съответните заинтересовани страни по реда на чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ.

В заседанието по **точка първа** участват председателят доц. д-р Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **пет гласа „за“** (доц. д-р Иван Н. Иванов - за, Александър Йорданов - за, Благой Голубарев - за, Димитър Кочков - за и Пенка Трендафилова – за), от които **два гласа** (Александър Йорданов, Благой Голубарев) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

Приложения:

1. Доклад с вх. № Е-ДК-686 от 26.05.2023 г. и проект на решение относно заявление за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2023 – 30.09.2024 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....
А. Йорданов

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

.....
Б. Голубарев

.....
Д. Кочков

.....
П. Трендафилова

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА

Протоколирал:

И. Зашева - главен експерт